

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 40/2026-28

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Slovenský lyžiarsky zväz zdravotne postihnutých**, 1. mája 68/23, Bytča, zastúpeného Advokátska kancelária AŠTARY, s. r. o., Mariánske námestie 29/6, Žilina, proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 11Co/71/2025-298 z 26. augusta 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 2. decembra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením krajského súdu č. k. 11Co/71/2025-298 z 26. augusta 2025. Napadnuté uznesenie žiada zrušiť, vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie a priznať náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je žalovanou stranou v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti vedenom pod sp. zn. 41C/66/2022 na Okresnom súde Žilina. Okresný súd v uvedenej veci rozhodol rozsudkom z 20. januára 2025 tak, že žalobu žalobcu (obec Terchová) zamietol. V odôvodnení svojho rozsudku dospel k záveru, že medzi stranami sporu bolo skôr vedené konanie pod sp. zn. 27C/13/2020 o nahradenie prejavu vôle na kúpnej zmluve, v ktorom žalobca argumentoval tým, že v kúpnej zmluve uzavretej so sťažovateľom v čl. 4.2 zmluvy bola pre prípad porušenia povinnosti kupujúceho sťažovateľa začať výstavbu správnej budovy do 4 rokov od zavkladovania vlastníckeho práva sťažovateľa stanovená povinnosť previesť na predávajúceho žalobcu vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti späť za nadobúdajúcu cenu. Táto zmluvná podmienka bola v zmluve označená ako vecné bremeno a bola v katastri nehnuteľností takto zapísaná. Žaloba vo veci sp. zn. 27C/13/2020 bola zamietnutá a krajský súd

rozsudok potvrdil, keď dospel k záveru, že závery súdu prvej inštancie o zániku žalobcom tvrdeného práva podľa predmetného čl. 4.2 zmluvy. Vychádzajúc z uvedeného a rovnakého skutkového základu v oboch konaniach vedených medzi tými istými stranami sporu, okresný súd vo veci vedenej pod sp. zn. 41C/66/2022 dospel k záveru, že otázka výkladu sporného článku zmluvy už bola vyriešená, keďže bol ustálený výklad a charakter sporného zmluvného dojednaní a jej riešením je prejudiciálne viazaný. Konštatoval, že prijatie záveru o obsahu právneho úkonu je právnym posúdením, a nie skutkovým zistením, pričom interpretácia prejavu vôle je právna úvaha s odkazom na nález ústavného súdu vo veci sp. zn. II. ÚS 331/2023 z 28. novembra 2023. Na základe uvedených úvah žalobu v celom rozsahu zamietol.

3. Žalobca podal proti rozsudku okresného súdu odvolanie, o ktorom krajský súd rozhodol napadnutým uznesením tak, že rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že v skoršom konaní (sp. zn. 27C/13/2020) odvolací súd v súvislosti s návrhom žalobcu, ktorým navrhol zmenu žaloby (návrh o určenie vlastníckeho práva, eventuálny petit), konštatoval, že by *„odporovalo procesnej ekonómii a hospodárnosti konania, aby navyše venoval pozornosť a zameral sa na zistenie, či v bode 4.2 kúpnej zmluvy si dojednali účastníci také výhrady a podmienky, ktorých uplatnenie je vecou ich rozhodnutia (záleží len na nich, či sa jednostranným právnym úkonom adresovaným druhej strane rozhodnú spôsobiť zánik právneho vzťahu) podľa § 610 OZ, alebo viazali zánik záväzku na rozvazovacíu podmienku podľa § 36 OZ, ktorej splnením s účinkami ex nunc zaniká právny vzťah bez toho, aby na to bolo treba akékoľvek ďalšie konanie zo strany kupujúceho alebo predávajúceho“*. Nadväzujúc na uvedené, odvolací súd v predmetnej veci v bode 13 odôvodnenia svojho rozhodnutia nadviazal: *„preto pokiaľ zmenenou žalobou žiadal žalobca namiesto nahradenia prejavu vôle žalovaného určiť, že je vlastníkom označeného pozemku oproti vráteniu kúpnej ceny, nepožadoval iba, ako tvrdí, iné právne posúdenie toho istého skutkového stavu.“* Žiadal aj úplne iný výklad dojednaní čl. 4.2 kúpnej zmluvy, čo so sebou automaticky prináša doplnenie dokazovania na účel ustálenia výkladu zmluvného dojednaní predovšetkým aktérmi tohto dojednaní z hľadiska zistení ich vôle, ktorú iba do zmluvného dojednaní pretransformovali a ktorú mali v čase, keď právny úkon uzatvárali. Z uvedeného krajský súd v napadnutom uznesení dospel k záveru, že odvolací súd v citovanom rozsudku nepotvrdil správnosť záveru súdu prvej inštancie týkajúceho sa ustálenia hmotnoprávneho výkladu čl. 4.2 predmetnej zmluvy, ale vzhľadom na záver okresného súdu o prekludovaní práva prezumovaného § 610 ods. 2 Občianskeho zákonníka bol toho názoru, že toto posúdenie obsahu čl. 4.2 zmluvy by bolo vzhľadom na predmet sporu nadbytočné. Dospel tak k záveru, že v predchádzajúcom konaní nebol súdmi vyslovený relevantný výklad čl. 4.2 zmluvy a táto otázka nebola s konečnou platnosťou vyriešená prejudiciálne, keďže odvolací súd sa stotožnil len s preklúziou tvrdeného práva podľa predmetného článku zmluvy. Pripustil však, že pri takto chápanom závere má účinnosť bod 20 odôvodnenia skoršieho rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom konštatoval, že okresný súd správne uzavrel, že podľa § 610 ods. 2 Občianskeho zákonníka došlo k zániku práva žalobcu v zmysle čl. 4.2 zmluvy, z čoho by bolo možné vyvodíť stotožnenie sa odvolacieho súdu so záverom súdu prvej inštancie o tom, že obsah predmetného zmluvného dojednaní zodpovedá dojednaniu podľa § 610 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorý záver však bol korigovaný v bode 21 odôvodnenia, kde uviedol, že žalobcovi nič nebráni, aby si osobitnou žalobou uplatnil svoje práva podľa § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), keďže podľa § 100 ods. 2 CSP sa

premlčivajú všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva, z čoho podľa názoru krajského súdu vyplýva, že hmotnoprávny výklad sporného článku zmluvy (či ide o zmluvné dojednanie podľa § 610 Občianskeho zákonníka alebo rozvázovaciú podmienku podľa § 36 ods. 2 Občianskeho zákonníka) ponechal nezodpovedaný. Na základe uvedených úvah konštatoval nesprávnosť právneho záveru okresného súdu o prejudiciálnej viazanosti súdu skorším posúdením čl. 4.2 zmluvy, v dôsledku čoho žalobcovi znemožnil uplatňovať jeho procesné práva v prejednávanej veci. V súvislosti s argumentáciou sťažovateľa, že aj v ďalšej právoplatne uzavretej veci vedenej pred okresným súdom pod sp. zn. 7C/15/2022 bol hodnotený obsah sporného dojednania čl. 4.2 zmluvy, konštatoval, že v dotknutej veci okresný súd svoj záver založil na *de facto* nesprávnom interpretovaní obsahu rozsudkov v skoršom konaní (sp. zn. 27C/13/2020 a sp. zn. 7Co/10/2023) z hľadiska ním konštatovanej prejudiciality, keď nereflektoval na už krajským súdom uvedené modifikácie právnych záverov oproti záverom okresného súdu. Predmetom konania vo veci sp. zn. 7C/15/2022 bolo len určenie, či v katastri nehnuteľností zapísané vecné bremeno podľa čl. 4.2 zmluvy má povahu vecného bremena, pričom v danej veci okresný súd neposkytol vlastný hmotnoprávny výklad sporného zmluvného dojednania, iba odkázal na závery vyplývajúce z konania vedeného pod sp. zn. 27C/13/2020. Krajský súd v napadnutom uznesení v nadväznosti na tieto úvahy uzavrel, že je potrebné rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a povinnosťou súdu v ďalšom konaní bude vec opätovne prejednať, vysporiadať sa so skutkovou a právnou argumentáciou žalobcu, ako aj obranou sťažovateľa a opätovne rozhodnúť. Keďže v prejednávanej veci vznikli o obsahu právneho úkonu pochybnosti, bude potrebné aplikovať príslušné výkladové pravidlá a skúmať vôľu strán.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť, v ktorej namieta, že krajský súd rozhodol arbitrárne, keď odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil, čím poprel okresným súdom zistenú prejudicialitu, t. j. viazanosť súdu skorším posúdením hmotnoprávnej otázky (povaha a obsah sporného čl. 4.2 zmluvy) medzi tými istými účastníkmi zmluvy s poukazom na obsah rozhodnutí súdov v predchádzajúcich právoplatne ukončených veciach. V sťažnosti opisuje priebeh predchádzajúcich konaní a interpretuje obsah skorších rozhodnutí súdov v iných veciach tých istých účastníkov, stotožňuje sa so závermi rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutom konaní o prejudicialite v súvislosti s výkladom obsahu sporného zmluvného dojednania v čl. 4.2 zmluvy. Tvrdí, že krajský súd rozhodol *ultra vires*, záver krajského súdu o tom, že výklad obsahu sporného článku zmluvy ostal nezodpovedaný, považuje za arbitrárny a vo svojich dôsledkoch ho považuje za porušenie princípu *res iudicata*. Podľa jeho názoru krajský súd nesprávne interpretoval závery súdov uvedené v skorších právoplatne ukončených veciach.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je posúdenie, či krajský súd v okolnostiach posudzovanej veci poskytol sťažovateľovi súdnu ochranu v súlade s procesnými predpismi a v požadovanej kvalite,

ako aj posúdenie prípadného pochybenia krajského súdu, ktoré však musí dosahovať ústavne relevantnú intenzitu.

6. Ústavný súd považuje za nevyhnutné v prvom rade upozorniť na povahu napadnutého uznesenia. Ide o kasačné rozhodnutie krajského súdu, ktorým sa konanie nekončí, pretože vec bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. Ústavný súd štandardne vo svojich rozhodnutiach v obdobných prípadoch uvádza, že ak právny poriadok pripúšťa iné možnosti nápravy uplatnením riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov podľa procesného predpisu, nemožno sa domáhať ochrany svojich práv v konaní pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 211/2016), pretože základné právo na súdnu ochranu, ako aj spravodlivý proces „sú výsledkové“, to znamená, musia im zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08). Aj z ďalšej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 79/03, I. ÚS 236/03), obdobne ako z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Komanický c. Slovenská republika, rozsudok zo 4. 6. 2002), vyplýva, že ústavný súd a Európsky súd pre ľudské práva overujú, či posudzované konanie bolo spravodlivé ako celok v zmysle čl. 46 až čl. 50 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru.

7. Napriek už uvedenému ústavný súd dodáva, že aj kasačné rozhodnutie všeobecného súdu môže byť principiálne spôsobilé porušiť základné právo účastníka konania. Aj vydanie procesného rozhodnutia všeobecným súdom je potrebné považovať za súčasť poskytovania súdnej ochrany. Ide najmä o prípady, ak všeobecný súd vyrieši nejakú otázku s konečnou platnosťou, ktorá je spôsobilá zásadným spôsobom ovplyvniť ďalší priebeh konania alebo jeho výsledok, prípadne ním konanie v istej časti končí a náprava eventuálneho pochybenia by mohla byť dosiahnutá len zásahom ústavného súdu po skončení konania pri posudzovaní spravodlivosti konania ako celku, čo by nebolo účelné (m. m. II. ÚS 344/2019, II. ÚS 223/2020).

8. Vychádzajúc z mantinelov možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, berúc do úvahy charakter napadnutého uznesenia a prípadne tam uvedený právny záver, ktorý by bolo možné považovať za záväzný pre ďalší postup súdu prvej inštancie, sa ústavný súd oboznámil s tou časťou odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu, ktorá bola pre posúdenie dôvodnosti sťažnosti podstatná.

9. Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu nedospel k záveru, že v okolnostiach posudzovanej veci bol formulovaný právny záver, na základe ktorého by bolo možné konštatovať, že vo veci konajúce súdy budú viazané určitým záväzným právnym názorom, resp. nezistil existenciu inej výnimočnej okolnosti, ktorá by ústavný súd oprávnila vstúpiť do prebiehajúceho konania využitím svojich právomocí. Inými slovami, ústavný súd v súvislosti s napadnutým uznesením krajského súdu odkazuje na svoju už citovanú judikatúru, ktorá vychádza zo zdržanlivosti ústavného súdu nezasahovať do prebiehajúceho konania.

10. Ústavný súd ďalej v nadväznosti na sťažnostnú argumentáciu o popretí prejudiciality (resp. správnejšie o prelomení princípu *res iudicata*) konštatuje, že krajský súd vo svojom zrušujúcom uznesení odmietol záver okresného súdu o viazanosti súdu údajným skorším posúdením výkladu a obsahu sporného dojednania čl. 4.2 zmluvy v skorších právoplatných rozhodnutiach súdov, čo aj náležitým spôsobom odôvodnil.

11. Podľa názoru súdu v danom prípade nejde o prejudicialitu podľa § 194 CSP, ale skôr o prekážku *res iudicata* v širšom ponímaní, vo vzťahu k parciálnej konkrétnej hmotnoprávnej otázke vyriešenej v inom konaní, od ktorej vyriešenia je závislé rozhodnutie v neskoršom konaní. Spravidla o takejto prejudiciálnej záväznosti pri riešení opakovanej hmotnoprávnej otázky v neskoršom konaní je možno uvažovať v prípadoch, kde sa ustálila istá hmotnoprávna otázka týkajúca sa ne/existencie práva, ne/existencii hmotnoprávneho vzťahu, ale v danom prípade ide o hmotnoprávne posúdenie obsahu konkrétneho článku zmluvy v závislosti od právnej argumentácie a žiadaného petitu. Ak z predmetného článku zmluvy žalobca v predchádzajúcom konaní vyvodzoval právo žiadať súd o nahradenie prejavu vôle sťažovateľa (na ním navrhutej kúpnej zmluve) z právneho titulu porušenia zmluvnej podmienky, súd svoje dokazovanie zameral na možnú interpretáciu zmluvného dojednanja ako podmienky a aplikoval § 610 Občianskeho zákonníka, pričom v neskoršom konaní žalobca svoje tvrdené vlastnícke právo vyvodzoval z iného právneho titulu (z existencie rozvázovacej podmienky upravenej v tom istom článku zmluvy), čo si vzhľadom na rozdielnosť právnych inštitútov a rozdielny petit vyžadovalo inak zamerané dokazovanie. Preto, pokiaľ súd videl potrebu vykonať rozdielny rozsah dokazovania pre rozhodnutie v neskoršej veci (ktoré v skoršom konaní bol vzhľadom na požadovaný petit nadbytočné), v kontexte neskoršieho rozdielne koncipovaného návrhu z iného právneho titulu nepochybil. Inými slovami, ak súd v prvom prípade len konštatoval neexistenciu práva na nahradenie prejavu vôle z titulu preklúzie práva vyplývajúceho z obsahu sporného článku zmluvy, podľa názoru ústavného súdu nič nebráni tomu, aby z obsahu toho istého článku vyvodil iné právo, (vlastnícke, samozrejme za predpokladu prípustnej interpretácie obsahu článku zmluvy na základe inak zameraného dokazovania).

12. Úvahy krajského súdu vychádzajú z obsahu týchto skorších záverov súdov, ktoré sa zaoberali čl. 4.2 zmluvy v kontexte žalobných návrhov. V prvom prípade krajský súd interpretoval obsah skoršieho rozhodnutia krajského súdu, ktorý v rámci žalobného návrhu (nahradenie prejavu vôle) dospel k záveru, že správny bol záver okresného súdu v časti, v ktorej konštatoval, že podľa § 610 ods. 2 Občianskeho zákonníka došlo k zániku práva žalobcu v zmysle čl. 4.2 zmluvy, s ktorým sa stotožnil ako s dôvodom zamietnutia žaloby, pričom zároveň v odôvodnení svojho rozhodnutia nedospel k jednoznačnému záveru o charaktere a výklade obsahu sporného dojednanja čl. 4.2 zmluvy (považoval už za nadbytočné sa zaoberať touto otázkou z dôvodu potreby vykonania ďalšieho dokazovania, pozn.). O uvedenom svedčí obsah bodu 21 napadnutého uznesenia, v ktorom krajský súd konštatoval, že žalobcovi nič nebráni v podaní vlastníckej žaloby, keďže vlastnícke právo sa nepremlčiava. Pokiaľ išlo o ďalšiu skoršiu vec, v rámci ktorej okresný súd práve s poukazom na prejudicialitu v skôr rozhodnutej veci uzavrel, že dojednanie čl. 4.2 zmluvy nemá povahu vecného bremena, krajský súd sa s námietkou tvrdenej prejudiciality vysporiadal tak, že konštatoval, že tento záver okresný súd len prevzal zo skôr rozhodnutej veci pre účely svojho rozhodnutia, pričom krajský súd zároveň konštatoval, že ani v tomto prípade okresný súd sám neposkytol komplexný výklad obsahu predmetného článku zmluvy. Závery krajského súdu o neexistencii skoršieho hmotnoprávneho posúdenia obsahu čl. 4.2 zmluvy sú podľa názoru ústavného súdu riadne a logicky zdôvodnené, vychádzajú z obsahu skorších rozhodnutí súdov, pričom ústavný súd nezistil exces, resp. namietanú arbitrárnosť týchto záverov.

13. Ústavný súd preto dospel pri predbežnom prerokovaní k záveru, že medzi napadnutým uznesením krajského súdu a obsahom označených práv sťažovateľa neexistuje taká príčinná

súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľov v celom rozsahu odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

14. V dôsledku konštatovania zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti sa už ústavný súd ostatnými návrhmi obsiahnutými v sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. januára 2026

Peter Molnár
predseda senátu